

Број: 01-186-10/15/P-108-94

Датум: 11.06.2015. године

На основу члана 23. алинеја 1. Закона о електричној енергији (Службени гласник Републике Српске, број 8/08, 34/09, 92/09 и 1/11), члана 18. став 1. Статута Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске (Службени гласник Републике Српске, број 6/10), члана 33. став 1. тачка г. Пословника о раду Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске (Службени гласник Републике Српске, број 59/10), члана 42. Правилника о тарифној методологији и тарифном поступку (Службени гласник Републике Српске, број 96/12 и 15/15) и члана 43. став 1. Правилника о јавним расправама и рјешавању спорова и жалби (Службени гласник Републике Српске, број 70/10) у тарифном поступку по захтјеву за одобрење цијена на прагу електране привредног друштва Мјешовити Холдинг "Електропривреда Републике Српске", Матично предузеће а.д. Требиње, Зависно предузеће "Рудник и термоелектрана Гацко" акционарско друштво Гацко, Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске на 108. редовној сједници, одржаној 11.06.2015. године, у Требињу, донијела је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. Привредном друштву Мјешовити Холдинг "Електропривреда Републике Српске", Матично предузеће а.д. Требиње, Зависно предузеће "Рудник и Термоелектрана Гацко" акционарско друштво Гацко утврђује се потребан годишњи приход у износу од 119.940.242 КМ, за годишњу производњу од 1.584.000.000 kWh уз средњу годишњу расположиву снагу од 214.856 kW и на основу тога:
  - укупна просјечна (једнокомпонентна) цијена електричне енергије на прагу електране у износу од 0,0757 КМ/kWh, као и
  - двокомпонентна цијена са сљедећом структуром:
    - јединична цијена капацитета у износу од 414,34 КМ/kW и
    - јединична цијена произведене електричне енергије у износу од 0,0195 КМ/kWh.
2. Просјечна цијена електричне енергије на прагу електране привредног друштва из тачке 1. диспозитива овога рјешења намијењена за утврђивање тарифних ставова за јавно снабдијевање купаца у Републици Српској износи 0,0771 КМ/kWh.
3. Цијена из тачке 2. диспозитива овога рјешења примјењује се за обрачун просјечне пондерисане цијене електричне енергије на прагу електрана ради

утврђивања тарифних ставова за јавно снабдијевање купаца у Републици Српској почев од 01.07.2015. године.

4. Ово рјешење је коначно и објављује се у Службеном гласнику Републике Српске, на интернет страници и огласној табли Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске.

Образложење

Привредно друштво Мјешовити холдинг "Електропривреда Републике Српске", Матично предузеће а.д. Требиње, Зависно предузеће "Рудник и термоелектрана Гацко" акционарско друштво Гацко (у даљем тексту: подносилац захтјева) је Регулаторној комисији за енергетику Републике Српске (у даљем тексту: Регулаторна комисија) поднијело Захтјев за одобрење цијене на прагу електране број 02-2109 од 16.03.2015. године, који је у Регулаторној комисији заведен под бројем 01-186/15, уз који је приложена пратећа докуменатација. Након формалне расправе подносилац захтјева је доставио измијењен образац захтјева, под бројем 02-3183 од 16.04.2015. године, који је у овом поступку сматран коначним захтјевом подносиоца. Захтијевана просјечна цијена електричне енергије на прагу електране, како је наведено у обрасцу захтјева ОБ.03.01Г, износила је 0,0787 KM/kWh, што представља повећање од 14,89% у односу на цијену од 0,0685 KM/kWh одобрену у претходном тарифном поступку. У обрасцу захтјева наведена је захтијевана цијена електричне енергије за јавно снабдијевање од 0,0826 KM/kWh, што је повећање од 19,26% у односу на цијену од 0,0693 KM/kWh одобрену у претходном тарифном поступку.

Поред подносиоца захтјева и остали регулисани електроенергетски субјекти у саставу Мјешовитог холдинга "Електропривреда Републике Српске" Матично предузеће а.д. Требиње који посједују дозволе за обављање електроенергетске дјелатности и имају обавезу вршења јавне услуге, доставили су Регулаторној комисији захтјеве за одобрење цијена на прагу електране, тарифних ставова за кориснике дистрибутивних система, цијене енергије за јавно снабдијевање и тарифних ставова за јавно снабдијевање.

Након разматрања поднесених захтјева Регулаторна комисија је на 104. редовној сједници, одржаној 24. марта 2015. године, донијела Закључак број 01-213-1/15/P-104-55 о спровођењу тарифног поступка и одржавању формалних расправа. Овим закључком је утврђен распоред одржавања формалних расправа у овом тарифном поступку. Закључком је одлучено да се по захтјеву привредног друштва Мјешовити холдинг "Електропривреда Републике Српске", Матично предузеће а.д. Требиње, Зависно предузеће "Рудник и термоелектрана Гацко" акционарско друштво Гацко одржи формална расправа дана 14.04.2014. године, на којој ће се провести доказни поступак по ставкама наведеним у захтјеву. На основу одредбе члана 23. Правилника о јавним расправама и рјешавању спорова и жалби и члана 73. Правилника о тарифној методологији и тарифном поступку (у даљем тексту: Правилник) објављено је обавјештење за јавност о спровођењу тарифног поступка у дневном листу "Глас Српске" и на интернет страници Регулаторне комисије, са описом садржаја захтјева, временом и мјестом одржавања јавне расправе, критеријумима за стицање статуса умјешача, те могућности подношења коментара

на поднесене захтјеве. Такође, на интернет страници Регулаторне комисије су објављени и сви захтјеви за одобрење цијена на прагу електране, тарифних ставова за кориснике дистрибутивних система, цијене енергије за јавно снабдијевање и тарифних ставова за јавно снабдијевање.

Привредно друштво Мјешовити холдинг "Електропривреда Републике Српске", Матично предузеће а.д. Требиње (у даљем тексту: МХ ЕРС МП) је благовремено поднијело захтјев за стицање статуса умјешача у овом тарифном поступку, у којем је образложено да МХ ЕРС МП, као оснивач зависних електроенергетских предузећа која су поднијела захтјеве за покретање тарифног поступка и уједно већински власник капитала у тим предузећима, има интерес да као умјешач учествује у овом тарифном поступку. У захтјеву је, такође, наведено да МХ ЕРС МП располаже подацима и чињеницама од значаја за тарифни поступак. Регулаторна комисија је размотрила поднесени захтјев за стицање статуса умјешача и оцијенила да је захтјев основан и да подносилац испуњава прописане критеријуме, те је на 105. редовној сједници одржаној 31.03.2015. године, донијела Рјешење број 225-3/15/P-105, којим се усваја захтјев МХ ЕРС МП за стицање статуса умјешача у овом тарифном поступку.

Подносиоцу захтјева упућен је допис број 01-186-3/15 од 6. априла 2015. године, којим је обавијештен о термину формалне расправе, те су номинована питања о којима ће се дискутовати на самој формалној расправи. Кроз номинована питања од подносиоца захтјева је затражено достављање додатне документације и изјашњења у циљу појашњења појединих ставки из самога захтјева подносиоца.

У складу са закључком о спровођењу тарифног поступка, формална расправа је одржана дана 14. априла 2015. године уз присуство овлаштених представника подносиоца захтјева и умјешача. Расправи је, као свједок, присуствовао и Дарко Станисавић, из консултантске куће Deloitte д.о.о. Београд, којег је као свједока ангажовао подносилац захтјева. Записник са ове формалне расправе у поступку за одобрење цијена на прагу електране, који је након потписивања уручен подносиоцима захтјева, умјешачу и свједоку и на који они нису имали примједби, заведен је у Регулаторној комисији под бројем 01-186-4/15 од 14. априла 2015. године.

У складу са закључцима са формалне расправе, подносилац захтјева је 17. априла 2015. године доставио додатну документацију, као и измијењен образац захтјева, којим је тражено:

- укупна просјечна цијена на прагу електране 0,0787 KM/kWh,
- двокомпонентна цијена електричне енергије на прагу електране са структуром:
  - просјечна цијена капацитета 393,10 KM/kW и
  - просјечна цијена енергије 0,0214 KM/kWh.

Такође, измијењеним захтјевом подносилац захтјева потребни приход за обављање дјелатности производње електричне енергије од 128.265.365,31 KM, а трошкови за које се захтјева одобрење су:

- укупни фиксни трошкови у износу 86.509.072 KM,
- укупни варијабилни трошкови у износу 34.823.531,31 KM,

при чему је износ поврата на ангажована средства регулативне основе од 8.332.762 КМ, као и износ осталог прихода, као одбитне ставке при утврђивању потребног прихода 1.400.000 КМ, остао непромијењен у односу на претходни тарифни поступак, односно подносилац у свом захтјеву није захтијевао измене ових ставки.

Подносилац захтјева је свој захтјев за повећањем цијена на прагу електране засновао на измјени параметара и појединих трошкова обављања дјелатности у односу на износе који су одобрени у претходном тарифном поступку како слиједи:

- повећање планиране годишње производње са 1.527.550.000 на 1.629.810.000,00 kWh,
- повећање трошка амортизације са 27.743.307,00 на 39.175.912,00 КМ и то због:
  - повећања трошка амортизације за новонабављену опрему у износу од 7.076.729 КМ,
  - измјештања ријечних токова у износу од 724.523 КМ и
  - амортизације копова за 3.631.353 КМ.
- повећање осталих фиксних трошкова са 23.440.484,00 на 25.615.585,00 КМ и то због:
  - повећања експропријације за 983.508,00 КМ и
  - трошка затварања копа у износу од 1.191.593,00 КМ,
- повећања трошкова материјала, горива и енергената са 15.849.921,00 на 19.110.945,00 КМ и то због:
  - повећања трошка материјала и резервних дијелова за одржавање у износу од 3.261.024 КМ,
- повећања осталих варијабилних трошкова са 8.968.645,00 на 15.712.586,31 КМ и то због:
  - повећања трошка накнада за коришћење природних ресурса у сврху производње електричне енергије за 5.196.210,00 КМ,
  - повећања утрошка електричне енергије у РЈ Рудник за 607.222,31 КМ и
  - обавеза по еколошкој дозволи за 940.500,00 КМ,

при чему су остале ставке које чине укупан потребни приход остале непромијењене у односу на претходни тарифни поступак.

Подносилац захтјева је уз захтјев приложио потребну документацију, како је прописано одредбама Правилника о извјештавању (Службени гласник Републике Српске, број 64/12), као и осталу документацију којом образлаже разлоге за захтијевано повећање.

Након анализе поднесеног захтјева са пратећом документацијом, као и изведених доказа на формалној расправи, водитељ поступка је извршио оцјену доказа појединачно и свих доказа заједно, имајући у виду резултате цјелокупног поступка и на основу члана 42. Правилника о јавним расправама и рјешавању спорова и жалби сачинио Извјештај водитеља поступка број 01-186-7/15 од 01. јуна 2015. године (у даљем тексту: ИВП), који је достављен подносиоцу захтјева и умјешачу у овом тарифном поступку. Подносиоцу захтјева и умјешачу је, на основу одредбе члана 70. став 3. Правилника о јавним расправама и рјешавању спорова и жалби, остављена могућност подношења коментара до 08. јуна 2015. године на ИВП.

Подносилац захтјева је благовремено доставио допис број 02-5049 од 05.06.2015. године у коме је изнио коментаре на поједине ставке ИВП-а, који су у даљем тексту обрађени у ставкама на које се односе.

У остављеном року умјешач није доставио коментаре на ИВП.

Наконведеног поступка Регулаторна комисија је, на основу чињеница и доказа који су изнесени у ИВП, те након анализе достављених коментара учесника у поступку, утврдила чињенично стање на основу којег је донијела коначну одлуку.

Расположива снага

За израчунавање просјечне цијене капацитета утврђена је расположива снага од **214.856 kW**. Ова снага одређена је на основу минималне 15-то сатне снаге на бази анализе остварења снага у 2014. години од 247 MW, умањеној за коефицијент трајања ремонта.

Производња електричне енергије на прагу

Планирана производња електричне енергије на прагу електране утврђена је у износу од **1.584.000.000 kWh** годишње. Ова вриједност утврђена је на основу просјечних планских величина у периоду 2015-2018. година. Такође, на основу остварене просјечне производње у периоду 2010-2014. година, а које је износила 1.576.807.400 kWh, утврђено је да су плански износи реално одређени. Овај период обухвата и 2017. годину у којој је предвиђен капитални ремонт, због чега је за ову годину и планирана мања укупна производња на прагу електране. С обзиром да подносилац захтјева није доставио планску величину за 2018. годину за ову годину преузет је износ планиране годишње производње из прве године трогодишњег плана, тј. из 2015. године у износу од 1.650 GWh.

Од укупно планиране производње на јавно снабдијевање односи се 732.778.370 kWh, на резервно снабдијевање односи се 310.052.736 kWh, а на остале купце 541.168.894 kWh.

Трошкови дјелатности

Укупни трошкови дјелатности подносиоца захтјева утврђени су у износу од 113.007.480,44 KM.

Варијабилни трошкови

Укупни варијабилни трошкови утврђени су у износу од 31.316.218,44 KM, а њихов износ по појединим ставкама трошкова и према радним јединицама - РЈ Рудник, РЈ Термоелектрана, као и осталим радним јединицама које су обухваћене називом Општи и заједнички послови - ОЗП, дат је у наредној табели.

Назив трошка (KM)	Рудник	ТЕ	ОЗП	Укупно РиТЕ Гацко
Трошкови материјала, горива и енергије	13.879.192	3.461.763	0	17.340.954,23
Трошкови рада-варијабилни дио	1.173.055	771.400	398.609	2.343.065,74

Рекултивација (са затварањем копа)	1.435.560,47	0	0	1.435.560,47
Трошак накнада за коришћење природних добара	9.595.434	601.205	0	10.196.639
Остали варијабилни трошкови	0	0	0	0
УКУПНО	26.083.241	4.834.368	398.609	31.316.218

- трошкови материјала, горива и енергије су повећани у односу на претходни тарифни поступак за 619.890 КМ због повећања трошкова електричне енергије у РЈ Рудник;
- трошкови рекултивације (са затварањем копа) су повећани у односу на претходни тарифни поступак за 557.794 КМ;
- трошкови накнада за коришћење природних ресурса у сврху производње електричне енергије су повећани за 4.921.350 КМ, због измјене законодавства који уређује ову материју.

До повећања **трошкова материјала, горива и енергије** је дошло због повећаних трошкова електричне енергије на Руднику, што је подносилац захтјева документовао мјесечним фактурама МХ ЕРС МП а.д. Требиње, ЗП "Електро-Херцеговина" а.д. Требиње за РЈ Рудник, а за период 2010-2014. година. До повећања потрошње електричне енергије дошло је због пуштања у рад ревитализоване континуалне опреме у првој половини 2014. године.

Остали трошкови материјала горива и енергије су задржани на нивоу одобреном у претходном тарифном поступку. Наиме, ови трошкови су тада одобрени у складу са пројектном документацијом на основу које се вршила експлоатација угља у ПК "Грачаница" Гацко. Тренутно експлоатације се одвије на пољу "Ц" ПК "Грачаница" Гацко, а завршетак експлоатације на наведеном површинском копу, према пројектној документацији, планиран је за крај 2015. године. Наставак експлоатације ће се вршити на Површинском копу Гацко, али за наведени коп подносилац захтјева не располаже са пројектном документацијом, односно рударским пројектом. С обзиром на наведене чињенице подносилац захтјева је израдио Допунски рударски пројекат експлоатације дијела поља "Ц" површинског копа "Грачаница" – Гацко - Упрошћени рударски пројекат експлоатације дијела поља "Ц" са проширењем постојећег фронта радова у јужном дијелу и дијелу кровинских угљева (повлатна зона) површинског копа "Грачаница" – Гацко, мај 2015. године, Институт за рударство и металургију Институт Бор (у даљем тексту: УРП). Наведени пројекат је достављен у електронској форми и дефинише оптимално рјешење за експлоатацију угља у периоду 2015.-2016. година од стране подносиоца захтјева. С обзиром на све наведене чињенице није било могуће направити анализу која би за дужи временски период (период за који су подаци о планским вриједностима достављене од стране подносиоца – 2015-2018. година) дала поуздане показатеље који се односе на трошкове материјала, горива и енергије, а који се односе на обезбјеђење довољних количина угља за планирану производњу електричне енергије. Урађена је упрошћена анализа која је показала да је подносилац захтјева у периоду 2010.-2014. година располагао са довољним властитим капацитетима за производњу угља и откривку. Такође, на основу анализе утврђено је да подносилац, са већ одобреним осталим трошковима материјала, горива и енергије, може обезбиједити довољне количине угља за

планирану производњу у периоду 2015.-2016. година дефинисану УРП-ом. С обзиром на наведену упрошћену анализу, те поменути недостатак пројектне документације, одлучено је да се потребне остале количине материјала, горива и енергије оставе на нивоу одобреном у претходном тарифном поступку, уз напријед наведену корекцију трошка електричне енергије.

Трошкови рада – варијабилни дио, није захтијевана промјена износа ових трошкова у односу на износ који је одобрен у претходном тарифном поступку, те су ови трошкови након анализе, одобрени као у претходном тарифном поступку у износу од 2.343.065 КМ.

Трошкови рекултивације су повећани у складу са подацима који су достављени у склопу "Допунског рударског пројекта о трајној обустави радова на експлоатацији угља на ПК Грачаница", књиге 1 и 2, као и у "Главном пројекту депоније пепела ТЕ Гацко на унутрашњем одлагалишту ПК Грачаница; депонија пепела-Касета бр III", као и на основу програма рекултивације и одобреног трошка у претходном тарифном поступку. На основу ове документације, те одобреног износа из претходног тарифног поступка од 4.313.906,02 КМ, а који је подносилац захтјева остварио у претходном периоду, установљено је да је укупан трошак за рекултивацију и затварање овог копа 11.484.484 КМ, што распоређено на период од осам година даје годишњи износ од 1.435.560 КМ. Наведено представља повећање од 557.794 КМ, у односу на износ одобрен у претходном тарифном поступку.

Подносилац захтјева је у допису број 01-213-27/15, од 5.06.2015. године доставио коментар који се односи на трошак рекултивације и затварање копа. Наиме, подносилац захтјева сматра да је потребно посебно посматрати "Затварање копа" за коју намјену је захтијеван износ од 1.106.393 КМ и трошак рекултивације на основу претходно одобреног или на основу остварења у претходном периоду. Такође, подносилац је у коментарима навео да се трошкови рекултивације из претходног периода не односе на исте површине за које је захтијевана рекултивацију у овом тарифном поступку те се не могу посматрати као одбитна ставка.

Међутим, на основу достављене пројектне документације видљиво је да су трошкови трајне обуставе радова на ПК "Грачаница" Гацко и трошкови рекултивације обрађени у оквиру истог пројекта и међусобно су повезани. У циљу разматрања овога трошка свеобухватно су анализирани захтијевани трошкови затварања копа и рекултивације и, како је и подносилац у коментарима навео, ни за њега није спорна висина укупно утврђених трошкова неопходних за затварање и рекултивацију ПК "Грачаница" Гацко од 15.873.315 КМ. Подносилац захтјева у коментарима наводи да је спорна чињеница да је износ од 4.313.906,02 КМ, колико је у претходном периоду (2010.-2014.) укупно одобрено подносиоцу на име трошка рекултивације, утрошено на рекултивацију површина које се односе на ПК "Грачаница" Гацко и које су третиране наведеним пројектима, а што је искоришћено за умањење укупног трошка затварања копа и рекултивације тако да он износи 11.484.484 КМ. Подносилац у коментарима наводи и да је дошло до двоструког умањења за претходно одобрени износ. Међутим, извршено је умањење, на основу одобреног трошка рекултивације у претходном тарифном поступку, за износ који је подносилац остварио у претходном периоду, те је приказана и промјена у односу на претходно одобрени износ, односно повећање за 557.794 КМ у односу на претходно одобрене трошкове рекултивације.

Остварен је увид у Извјештаје о извршеним радовима на рекултивацији у периоду 2010.-2013. година. Остварена рекултивација односила се на рекултивацију дијела поља А и дијела унутрашњег одлагалишта у пољу Б, активности на огледном пољу, рекултивацију и одржавање рекултивисаних површина између путног правца Гацко – Невесиње и Сјеверног вањског одлагалишта и Вањског одлагалишта Јасике, као и одређене активности које се односе на уређење круга привредног друштва. Рјешењем о утврђивању цијене електричне енергије на прагу електране број 01-925-13/09 од 30. децембра 2009. године подносиоцу је одобрен трошак рекултивације од 877.766 КМ и то на основу достављеног Допунског рударског пројекта ПК Грачаница Гацко до краја експлоатације, Пројекат затварања копа, Књига 6, Технички пројекат рекултивације и заштите животне средине и "Елементи актуелизације допунског рударског пројекта површинског копа Грачаница – Гацко до краја експлоатације – пројекат затварања копа". Дакле, и у претходном тарифном поступку трошак рекултивације се одобрио за потребе рекултивације површина у ПК Грачаница – Гацко, односно третиран је исти коп као и у овом тарифном поступку.

С обзиром на наведено нису се могли прихватити коментари подносиоца који се односе на трошкове рекултивације и затварања копа.

Трошкови накнаде за коришћење природних ресурса су повећани у складу са Законом о накнадама за коришћење природних ресурса у сврху производње електричне енергије (Службени гласник Републике Српске, број 52/14). Ова накнада у смислу одредбе чланова 10, 11. и 12. Правилника представља трошак који је неминован у пословању и на чији износ регулисано предузеће не може директно да утиче. У складу са чланом 7. овог закона "привредна друштва која производе електричну енергију коришћењем природних, необновљивих ресурса накнаду за коришћење природних необновљивих ресурса (угаљ) утврђену овим законом уплаћују у Фонд солидарности и у буџете јединица локалне самоуправе на чијем подручју се налази експлоатационо поље рудника и експрописано земљиште предвиђено за експлоатацију, у сразмјери 50:50", а према члану 8. овог закона "Накнада за коришћење природних необновљивих ресурса износи 0,006 КМ по произведеном киловат-часу (у даљем тексту: kWh) електричне енергије на званичном обрачунском мјесту примопредаје електричне енергије".

Фиксни трошкови

Укупни фиксни трошкови утврђени су у износу од 79.769.831,00 КМ, а њихов износ по појединим ставкама трошкова и према радним јединицама приказан је како слиједи:

- **трошак амортизације у укупном износу од 35.237.958,97 КМ**, од чега се на РЈ Рудник односи 16.059.766,21 КМ, РЈ Термоелектрана 16.962.938,06 КМ, ОЗП 2.215.254,69 КМ. У односу на базну годину овај износ представља повећање од 6.733.100,97 КМ, а односи се на амортизацију средстава која су набављена и стављена у рад у периоду од претходног тарифног поступка - 5.943.949,97 КМ и амортизацију средстава која су формирана измијештањем ријечних корита - 789.151 КМ,
- **трошак материјала и резервних дијелова** утврђен је у укупном износу од **6.941.570,5 КМ**, од чега се на РЈ Рудник односи 3.372.465,37 КМ, РЈ Термоелектрана 3.001.261,67 КМ, а на ОЗП 567.843,47 КМ,

- **трошкови горива и енергије** у укупном износу од 1.051.878 КМ, што представља исти износ као у претходном тарифном поступку,
- **трошкови производних услуга** за одржавању у укупном износу од 8.865.258 КМ, што представља исти износ као у претходном тарифном поступку,
- **трошкови осталих производних услуга** у укупном износу од 955.060 КМ, што представља исти износ као у претходном тарифном поступку,
- **трошкови рада – фиксни дио** у укупном износу од 22.630.248 КМ, што представља исти износ као у претходном тарифном поступку,
- **фиксни трошкови накнада** у укупном износу од 38.448 КМ, што представља исти износ као у претходном тарифном поступку,
- **трошкови осигурања имовине и запослених** у укупном износу од 43.416 КМ,
- **трошкови пореза на имовину** у укупном износу од 7.525 КМ, што представља исти износ као у претходном тарифном поступку,
- **трошкови чланарина, пореза и доприноса** који не зависе од учинака у укупном износу од 26.133 КМ, што представља исти износ као у претходном тарифном поступку,
- **трошкови регулаторне накнаде** у укупном износу од 338.719 КМ, што представља исти износ као у претходном тарифном поступку,
- **трошкови непроизводних услуга** у укупном износу од 1.282.307 КМ, што представља исти износ као у претходном тарифном поступку,
- **остали фиксни трошкови** у укупном износу од 2.351.309 КМ, а што представља повећање од 1.151.309 КМ у односу на претходно одобрени трошак и односи се на повећање трошка експропријације за 983.509 КМ и трошкове који се односе на обавезе из еколошке дозволе од 167.800 КМ.

У складу са чланом 12. Правилника о тарифној методологији **трошак амортизације** признаје се на средства која су у функцији обављања регулисане електроенергетске дјелатности и утврђују се на основу фер вриједности сталних средстава на почетку године увећана за трошкове амортизације средстава која ће бити активирана у тарифном периоду и умањена за трошкове амортизације која ће бити расходована у тарифном периоду. У Извјештају о пословању РиТЕ Гацко за 2014. годину, бруто билансу за 2014. годину и у билансу успеха за период од 01.01. до 31.12.2014. године који је објављен на Бањалучкој берзи¹, идентификована је укупна годишња амортизација у износу 32.262.856 КМ. Овако идентификован износ трошка амортизације у 2014. години представљао је полазну ставку за обрачун трошка амортизације. Подносилац је доставио регистар сталних средстава, као и посебну спецификацију сталних средстава (опреме) која су набављена до 31.12.2014. године, која су активирана и чија ће се припадајућа амортизација књижити од јануара 2015. године. Укупна набавна вриједност ових средстава на дан 31.12.2014. године је 42.104.259,27 КМ, а припадајућа амортизација 2.185.951,83 КМ.

¹ <http://www.blberza.com/Pages/FinRepBalance.aspx?code=rite&type=2&year=2014&semiannual=0>

Нелиценцирана средства, која су раније евидентирана у регистру основних средстава овог предузећа, искључена су из евиденције (вриједност и третман ових средстава наведени су у достављеном документу "Процена вредности инвестиционих некретнина на дан 31. децембар 2014. године" КПМГ, Београд), тако да се амортизација која је објављена у билансима предузећа за 2014. годину сматра трошком амортизације лиценцираних средстава која улазе у регулативну основу овог предузећа.

Подносилац захтјева захтијевао је признавање трошка амортизације за основно средство "Површински коп Гацко" чија је набавна вриједност 7.262.707,75 КМ, процијењени вијек двије године, те на основу тога припадајући годишњи износ амортизације 3.631.353,88 КМ. У току тарифног поступка анализирана је достављена документација подносиоца, као и анализа остварене производње угља, откритке и жаловине у периоду 2010.-2014. година, као и анализа расположивих капацитета механизације, а на основу чега је утврђено је да су сви трошкови који се односе на новоформирано средство већ одобрени у претходном тарифном поступку, односно да подносилац захтјева у претходном периоду није премашио одобрени коефицијент откритке од 2,88 $\text{cm}^3/\text{тони}$, те да је располагао са довољним властитим капацитетима за извођење свих неопходних активности у руднику у циљу обезбјеђења довољних количина угља. С обзиром на наведено захтијевани трошак се није могао признати.

Као посебна ставка средстава анализарани су "Измјештени ријечни токови" за која је на основу извјештаја о пословању (у оквиру којих се налазе Извјештаји о реализованим инвестицијама), достављених уговора о извођењу радова и фактура по уговорима, као и базе сталних средстава подносиоца захтјева утврђена укупна вриједност од 19.498.907 КМ, а припадајућа амортизација у износу од 649.964 КМ.

Подносилац захтјева је дописом број 01-213-27/15, од 5.06.2015. године доставио коментаре који се односе на вриједност реализованих инвестиција за средство "Измјештени ријечни токови", а тиме и припадајуће амортизације. Подносилац је доставио фактуре, односно рачуне за изведене радове у додатном износу од 4.175.626,77 КМ. Укупна реализована вриједност инвестиције на измјештању ријечних токова, на основу овога, износи 23.647.534,06 КМ, што уз процијењени животни вијек од 30 година даје амортизацију од 789.151,14 КМ. Оцијењено је да је коментар подносиоца оправдан те је подносиоцу захтјева одобрен укупан трошак амортизације за средство "Измјештени ријечни токови" од 789.151,14 КМ.

Цијенећи достављене доказе, изјаве свједока, препоруку водитеља поступка, те достављене коментаре на ИВП, подносиоцу захтјева се одобравају **укупни трошкови амортизације** од 35.237.958,97 КМ.

Трошак материјала и резервних дијелова признат је у укупном износу 6.941.570,5 КМ, у односу на захтијеваних 8.898.500 КМ који је подносилац захтјева номиновао на основу достављеног Плана трошкова за 2015. годину. Износ овог трошка утврђен је примјеном стопе повећања амортизације (одобрена у овом тарифном поступку/претходно одобрена) на претходно одобрени трошак материјала и резервних дијелова. На овај начин узета је у обзир и чињеница да је подносилац захтјева са 01.01.2015. године активирао већи број средстава за која ће бити везан и већи трошак материјала и резервних дијелова у будућем периоду.

Трошкови горива и енергије од 1.051.878 КМ, **производних услуга за одржавање** од 8.865.258 КМ, **трошкови осталих производних услуга** од 955.060 КМ,

трошкови рада-фиксни дио од 22.630.248 КМ, **трошкови накнада** од 38.448, трошкови осигурања имовине и запослених од 43.416 КМ, трошкови пореза на имовину од 7.525 КМ, **трошкови чланарина, пореза и доприноса који не зависе од учинака** од 26.133 КМ, **трошкови регулаторне накнаде** од 338.719 КМ и **трошкови непроизводних услуга** од 1.282.307 КМ у овом тарифном поступку су признати у непромијењеном износу у односу на претходни тарифни поступак. У овом тарифном поступку подносилац захтјева није захтијевао промјену износа ових трошкова, мада они утичу на висину просјечне цијене на прагу електране, посебно фиксни трошкови рада који чине већину и који су анализирани са становишта остварења у 2014. години и њиховог утицаја на цијену јавног снабдијевања за крајње купце у Републици Српској, те је оправдана препорука водитеља поступка да се износ ових трошкова призна на нивоу одобрених у претходном тарифном поступку.

Обзиром да подносилац у овом тарифном поступку није захтијевао подешавање трошкова зарада, те обзиром и на чињеницу да би подешавање овог трошка на виши ниво довело до значајног повећања потребног прихода, што би се одразило и на значајан раст цијена за купце у систему јавне услуге, одлучено је да се трошак бруто зарада, како варијабилни (у износу од 2.343.065 КМ) тако и фиксни дио (у износу 22.630.248 КМ), одобри на нивоу одобреном у претходном тарифном поступку.

У Извјештају о пословању и Билансу успјеха за 2014. годину идентификовано је да је РиТЕ Гацко на име зарада обрачунао бруто износ од 50.104.481 КМ што чини 38,4 % од остварених пословних расхода у 2014. години, или двоструко већи износ од одобреног.

Укупан износ ових трошкова који нису мијењани у односу на претходни тарифни поступак, за радне јединице Рудник и Термоелектрану износе 30.910.419 КМ, а за ОЗП 4.328.573 КМ.

Остали фиксни трошкови - укупан одобрени износ овога трошка је 2.351.309 КМ, а чини га 1.983.509 КМ за експропријацију, одобрени износ трошкова по основу еколошке дозволе 167.800 КМ и износ који је одобрен у претходном тарифном поступку и односи се на резервисања за судске спорове у износу од 200.000 КМ. Остали фиксни трошкови распоређени су на радне јединице: РЈ Рудник у износу од 2.114.509 КМ и РЈ Термоелектрану у износу од 236.800 КМ. За експропријацију је одобрен укупан захтијевани износ на основу достављеног плана експропријације у „Експропријационом елаборату“ и „Допунском експлоатационом елаборату“, као и на основу „Елабората о пословном плану ЗП Рудник и термоелектрана Гацко“ за период 2015-2021. година“, Делoit, Београд, уз напомену да је у будућем периоду експропријацију потребно одредити не као фиксни трошак, већ као трошак амортизације копа, што је такође наведено у Елаборату о пословном плану.

Подносилац захтјева је дописом број 01-213-27/15, од 5.06.2015. године доставио коментаре који се односе на трошкове који су проистекли из еколошких дозвола, а за које документација, односно уговори нису раније достављени Регулаторној комисији. Коментар се односи на одобрење трошкова проистеклих из обавеза из еколошких дозвола, односно трошкова уклањања чврстог отпада у износу од 200.000 КМ, као и трошак ускладиштења опасног материјала у износу од 11.000 КМ. У претходном тарифном поступку подносиоцу захтјева је одобрен износ од 432.886 КМ на име осталих производних услуга којим су обухваћене комуналне услуге које су биле дио редовног пословања и нису биле везане за еколошке дозволе. Према бруто билансу

трошкови комуналних услуга за 2013. годину износили су 424.515,39 КМ, а за 2014. годину 375.683,28 КМ. Видљиво је да ни у 2014. години, за коју подносилац у коментарима наводи да је имао повећане трошкове по питању уклањања отпада није имао остварење ових трошкова веће од претходно одобрених.

Дакле, подносиоцу захтјева су трошкови који се односе на комуналне услуге већ одобрени, те будући да подносилац захтјева није доставио додатне доказе за своје наводе, то не постоји основ за повећање наведених трошкова, изузев трошкова који се односе на складиштење опасног отпада, односно опасних материјала. Трошак складиштења опасних материјала у износу од 11.000 КМ свакако спада у специфичне послове у складу са прописима који уређују ту област и представљају оправдан трошак и као такав је признат и у том дијелу су прихваћени коментари подносиоца захтјева.

Прераспоређени трошкови

Прераспоређени трошкови који су признати подносиоцу као трошкови редовне пословне активности обухватају трошкове ОЗП у укупном износу од 9.431.711 КМ. На ОЗП су дијелом приписани сљедећи трошкови: трошкови рада-варијабилни дио 398.609, амортизације 2.215.254,69 КМ, материјала и резервних дијелова 567.843,47 КМ, горива и енергије 46.557 КМ, производних услуга за одржавање 21.000 КМ, трошкови рада 3.740.854 КМ и трошкови непроизводних услуга 520.162 КМ, као и трошкови других правних лица који се односе на подносиоца у износу 1.921.431 КМ, а како је приказано у наредној табели.

(КМ)	Базна 2009.	Захтјев 2015.	Одобрено 2015.
Распоређени општи и заједнички трошкови предузећа (ОЗП)	5.915.733	5.692.019,18	7.510.280,28
Распоређени општи и заједнички трошкови других правних лица на предузеће	1.921.431	1.921.431	1.921.431
Укупно прераспоређени трошкови	7.837.163	7.613.449,18	9.431.711,28

Поврат на уложена средства

Поврат на уложена средства утврђен је у претходном тарифном поступку у укупном износу 8.332.762 КМ и није мијењан у овом тарифном поступку. Наиме, подносилац захтјева није захтијевао корекцију ове ставке у односу на претходно одобрену иако је дошло до значајног повећања вриједности сталних средстава, која на основу документације подносиоца за 2014. годину износе 503.530.661 КМ, у односу на претходни тарифни поступак, када је утврђена вриједност сталних средстава која улазе у регулативну основу у износу од 360.171.756 КМ.

С обзиром да би узимање у обзир повећања регулативне основе довело до повећања просјечне цијене за овог подносиоца захтјева, а тиме и до повећања цијене за купце у систему јавне услуге одлучено је да се ова ставка остави на нивоу захтијеване, тј. одобрене у претходном тарифном поступку.

Остали приходи

Подносилац остварује остали приход продајом угља комерцијалним потрошачима који је утврђен у истом износу како је наведено у захтјеву, односно у износу који је одобрен у претходном тарифном поступку у износу од 1.400.000 КМ.

Укупан потребан приход

Након утврђивања компоненти прихода, утврђен је укупан потребни приход подносиоцу захтјева за обављање дјелатности производње електричне енергије у износу од **119.940.242 КМ** како је приказано у наредној табели.

Р.бр.	Структура потребног прихода	Радна јединица	Базна 2009.	Захтјев 2015.	Одобрено 2015.
			(у КМ)		
1.	Варијабилни трошкови	РУДНИК	19.984.207	26.979.232	26.083.241
		ТЕ	4.834.368	4.834.368	4.834.368
		ОЗП	398.609,18	398.609,18	398.609,18
		Укупно	25.217.183,97	32.212.209,28	31.316.218,44
2.	Фиксни трошкови	РУДНИК	30.196.265	81.905.553,53	37.398.370,75
		ТЕ	34.867.937		35.259.789,16
		ОЗП	5.517.123,94	5.293.410	7.111.671,10
		Укупно	65.064.203	87.198.963,53	79.769.831
3.	УКУПНО трошкови амортизације, рада и одржавања	Рудник	50.180.472,03		63.481.612,08
		ТЕ	39.702.305,36		40.094.157,09
		Укупно Рудник и ТЕ	89.882.777,39	113.719.153,63	103.575.769,17
4.	Укупно прераспоређени трошкови (ОЗП и трошкови других правних лица)		7.837.163	7.613.449,18	9.431.711,28
5.	Укупно трошкови дјелатности РиТЕ Гацко (3)+(4)		97.719.941	121.332.603,81	113.007.480,44
6.	Укупно поврат на капитал		8.332.762	8.332.762	8.332.762
8.	Потребан приход (5)+(6)-(7)		104.652.703,5	128.265.365,81	119.940.242

Калкулативна цијена за обрачун прихода од осталих купаца

У складу са чланом 44. Правилника о тарифној методологији, просјечна цијена електричне енергије на прагу електране, која се користи приликом одређивања тарифних ставова за јавно снабдијевање у Републици Српској, утврђује се као количник одобреног потребног прихода те електране умањеног за приходе остварене од продаје произведене електричне енергије купцима који се не снабдијевају код јавног снабдјевача и планиране производње електричне енергије купаца који се снабдијевају код јавног снабдјевача. На формалној расправи подносилац захтјева се изјаснио да је калкулативна цијена у висини 0,071 КМ/кWh

јединствено одређена на нивоу МХ ЕРС МП, те да је сагласан са овом цијеном и да ова цијена може обезбиједити сталност у пословању, уколико не би било великих поремећаја на тржишту. Умјешач МХ ЕРС МП је у допису број 1.1./03/2-522-4/15 образложио начин обрачуна калкулативне цијене за остале купце у висини од 0,071 КМ/кWh.

Да би се одредила цијена електричне енергије за обрачун прихода од осталих купаца (извоз, директни купци итд.) тј. да би се преиспитао став МХ ЕРС МП за цијену номиновану у износу од 0,071 КМ/кWh у складу са чланом 44. Правилника, осим достављеног образложења да је цијена одмјерена на бази цијена из годишњег тендера за 2015. годину, анализирани су и цијене електричне енергије на тржишту које је доступно купцима и продавцима из Републике Српске, те тржишне цијене постигнуте на берзама електричне енергије (www.bsp-southpool.com и www.hupx.hu). Установљено је да је МХ ЕРС МП реално одмјерио цијену од 8,09 pf/kWh за продају електричне енергије осталим купцима у извозу. Када је у питању цијена по којој МХ ЕРС МП продаје електричну енергију за Брчко Дистрикт, умјешач је у достављеном образложењу навео просјечну цијену од 7,57 pf/kWh колико износи уговорена цијена за прво полугодиште. Размотрена је достављена цијена и у коначном цијена је одмјерена на бази Уговора о набавци и испоруци електричне енергије који је закључен између наручиоца Јавног предузећа "Комунално Брчко" д.о.о. Брчко Дистрикт БиХ и испоручиоца МХ "Електропривреда Републике Српске" Матично предузеће а.д. Требиње, односно података о просјечно уговореној цијени за прво (7,57 pf/kWh) и друго полугодиште (8,85 pf/kWh) 2015. године, тј. у износу од 8,2 pf/kWh. Када су у питању трошкови које МХ ЕРС МП обрачунава за продају енергије осталим купцима, Регулаторна комисија је у коначном обрачуну цијене за остале купце прихватила обрачун трошкова МХ ЕРС МП за продају електричне енергије осталим купцима, а који се односе на повремену потребу куповине електричне енергије на тржишту за потребе домаћег конзума, те покривање разлике између износа који је МХ ЕРС МП платило производним предузећима за електричну енергију за домаћи конзум и износа који је МХ ЕРС МП фактурисало дистрибутивним предузећима – снабдјевачима за преузету електричну енергију, као и додатне трошкове снабдјевања рубних подручја у Републици Српској који немају изграђену везу са преносним системом Босне и Херцеговине, како је умјешач и образложио у достављеном допису број 1.1./03/2-522-4/15.

Опис	Електрична енергија	Цијена	Износ
	кWh	КМ/кWh	КМ
Билансни вишкови утврђени планом прихода за 2015. годину	1.922.802.125		
Продаја ел. енергије осталим купцима по цијени постигнутој на годишњем тендеру за 2015. годину (8,09 pf/kWh)	1.620.692.125	0,0809	131.113.993
Брчко Дистрикт по просјечној цијени из уговора о набавци и испоруци електричне енергије за 2015. годину	284.920.000	0,0821	23.391.932
Преузета ел. енергија са мреже преноса (властита потрошња)	17.190.000	0,1253	2.153.907
УКУПНО:	1.922.802.125	0,081	156.659.832

Трошкови ЕРС-а за продају ел. енергије осталим купцима		15.665.983
Приход по основу продаје осталим купцима умањен за трошкове ЕРС-а		140.993.849
Калкулативна цијена за остале купце:		0,0733

Уважавајући процес развоја тржишта електричне енергије у Републици Српској односно у Босни и Херцеговини као цјелини, а у складу са обавезама утврђеним међународним уговором, однос просјечне цијене на прагу електране, чију структуру и укупни износ одређује Регулаторна комисија, и тржишне цијене треба постепено смањивати, како би купци у Републици Српској имали реалне тржишне сигнале о цијени потрошене електричне енергије.

Узимајући у обзир наведено, за обрачун прихода по основу продаје електричне енергије осталим купцима (извоз, директни купци, Брчко Дистрикт итд.) одређена је калкулативна цијена у износу од **0,073 КМ/кWh**.

Приход од осталих купаца зависи од два параметра, калкулативне цијене за остале купце и електричне енергије планиране да се реализује осталим купцима као билансни вишак, након подмирења домаћег конзума. У складу са Методологијом, Регулаторна комисија врши преиспитивање свих параметара који утичу на коначну цијену, па је тако и калкулативна цијена за остале купце, која је према изјави свих подносилаца захтјева и умјешача, јединствено утврђена на нивоу МХ ЕРС МП, била предмет преиспитивања у Регулаторној комисији и на горе образложен начин утврђена је у висини од 0,073 КМ/кWh. **Не улазећи у међусобне односе и организацију МХ ЕРС МП, и начин утврђивања одговорности корисника дозволе за производњу за остварење плана производње, те корисника дозволе за трговину и снабдијевање за набавку и продају електричне енергије, оно што је битно истаћи је да је приступ исти за све произвођаче, да се прописана методологија једнако примијењује на све произвођаче који имају обавезу јавне услуге.** Приход од осталих купаца рачуна се на преосталу билансирану производњу након што се издвоји производња за домаћи конзум и по цијени која је утврђена на начин како је овдје образложено.

Калкулативна цијена за обрачун прихода од резервног снабдијевања

У смислу члана 44. Правилника, као одбитна ставка сматра се и приход остварен од резервног снабдијевања квалификованих купаца који у складу са Правилником о снабдијевању квалификованих купаца електричном енергијом и поступку промјене снабдјевача (Службени гласник Републике Српске, број 117/14) имају право на резервно снабдијевање електричном енергијом.

У Обрасцу захтјева ОБ.03.01 Г подносилац захтјева није посебно исказао цијену за резервно снабдијевање нити приход од резервног снабдијевања. Такође, није посебно исказао електричну енергију планирану за резервно снабдијевање, већ је планирана производња електричне енергије исказана у укупном износу за конзум Републике Српске. Рачуница, са тако достављеним параметрима у захтјеву, показује да је планиран приход од резервног снабдијевања калкулисан са истом цијеном која је предложена и за јавно снабдијевање.

Умјешач МХ ЕРС МП је у допису број 1.1./03/2-522-2/15 од 27.03.2015. године, образложио свој став по овом питању. Подносилац захтјева калкулативну цијену енергије за резервно снабдијевање у захтјеву предложио у истој висини као и цијену енергије за јавно снабдијевање.

Одредбом члана 14. став 1. Правилника о снабдијевању квалификованих купаца и поступку промјене снабдјевача је прописано да је цијена енергије која се користи као основа за утврђивање цијене резервног снабдијевања, једнака цијени енергије за јавно снабдијевање у периоду од 12 мјесеци након ступања на снагу овог правилника, а након истека тог периода просјечној пондерисаној цијени свих снабдјевача у Републици Српској постигнутој у претходном полугодишту (цијена набавке јавног снабдијевања, цијена набавке резервног снабдијевања и тржишна цијена), а коју објављује Регулаторна комисија. С обзиром да је овај правилник ступио на снагу у јануару 2015. године, те да су подносиоци захтјева приход од резервног снабдијевања, као одбитну ставку, калкулисали са цијеном која је идентична цијени за јавно снабдијевање, утврђено је да је оправдано рачунати калкулативне цијене за резервно снабдијевање на ниву цијена одобрених за јавно снабдијевање те се признаје калкулативна цијена за обрачун прихода од резервног снабдијевања од **0,0771 KM/kWh**.

У складу са чланом 44. Правилника, Регулаторна комисија одобрава цијену електричне енергије за снабдијевање неквалификованих купаца, односно јавно снабдијевање. Просјечна пондерисана цијена електричне енергије произвођача који раде у систему јавне услуге и која се користи за израчунавање тарифних ставова за јавно снабдијевање купаца који имају право на јавну услугу, утврђује се као пондерисани просјек одобрених цијена на прагу електране које раде у систему јавне услуге, утврђених за потрошњу купаца који се снабдијевају код јавног снабдјевача.

Структура и укупна цијена на прагу електране

Имајући у виду чињенично стање, а на основу анализе захтијеваних трошкова, те оцјене њихове оправданости и на основу калкулативних величина, утврђених на основу изведених доказа у овом поступку и њихове оцјене како појединачно тако и у њиховој свеобухватности и међусобној повезаности, подносиоцу захтјева је утврђен:

- потребан приход у износу од 119.940.242 KM, за годишњу производњу од 1.584.000.000 kWh,
- укупна просјечна (једнокомпонентна) цијена електричне енергије на прагу електране у износу од 0,0757 KM/kWh,
- јединична цијена капацитета у износу од 414,34 KM/kW,
- јединична цијена произведене електричне енергије у износу од 0,0195 KM/kWh,

како је одлучено у тачки 1. диспозитива овога рјешења.

Цијена на прагу електране за јавно снабдијевање

Просјечна цијена електричне енергије на прагу електране подносиоца захтјева у складу са чланом 44. Правилника намијењена за јавно снабдијевање купаца у Републици Српској износи 0,0771 KM/kWh, што је одлучено тачком 2. диспозитива овог рјешења.

Тачком 3. диспозитива овога рјешења утврђено је да ће се цијена из тачке 2. диспозитива овога рјешења примјењивати за обрачун просјечне пондерисане цијене електричне енергије на прагу електране за утврђивање цијене енергије за јавно снабдијевање и тарифних ставова за јавно снабдијевање у Републици Српској од 01.07.2015. године.

Тачка 4. диспозитива овог рјешења заснива се:

- на одредби члана 25. став 1. Закона о енергетици (Службени гласник Републике Српске, број 49/09), с обзиром на коначност рјешења, те
- на одредби члана 20. став 3. Закона о енергетици, с обзиром на објављивање рјешења у Службеном гласнику Републике Српске.

Правна поука се заснива на одредби члана 25. став 2. Закона о енергетици, те одредбама члана 5. и 15. Закона о управним споровима (Службени гласник Републике Српске, број 109/05 и 63/11).

Правна поука: Ово рјешење је коначно. Против овог рјешења може се покренути управни спор подношењем тужбе Окружном суду у Требињу у року од 30 дана од дана пријема рјешења.

Предсједник
Миленко Чокорило